

FP6-os együttműködési projekt tapasztalatai egy európai kutatási nagyberendezés mellett

Nagy Dénes Lajos

KFKI Részecske- és
Magfizikai Kutatóintézet,
Budapest

***Információs nap – EU 7. Keretprogram
Kutatási infrastruktúrák terület
NKTH, Budapest, 2007. március 7.***

Kutatási infrastruktúrák az FP7-ben

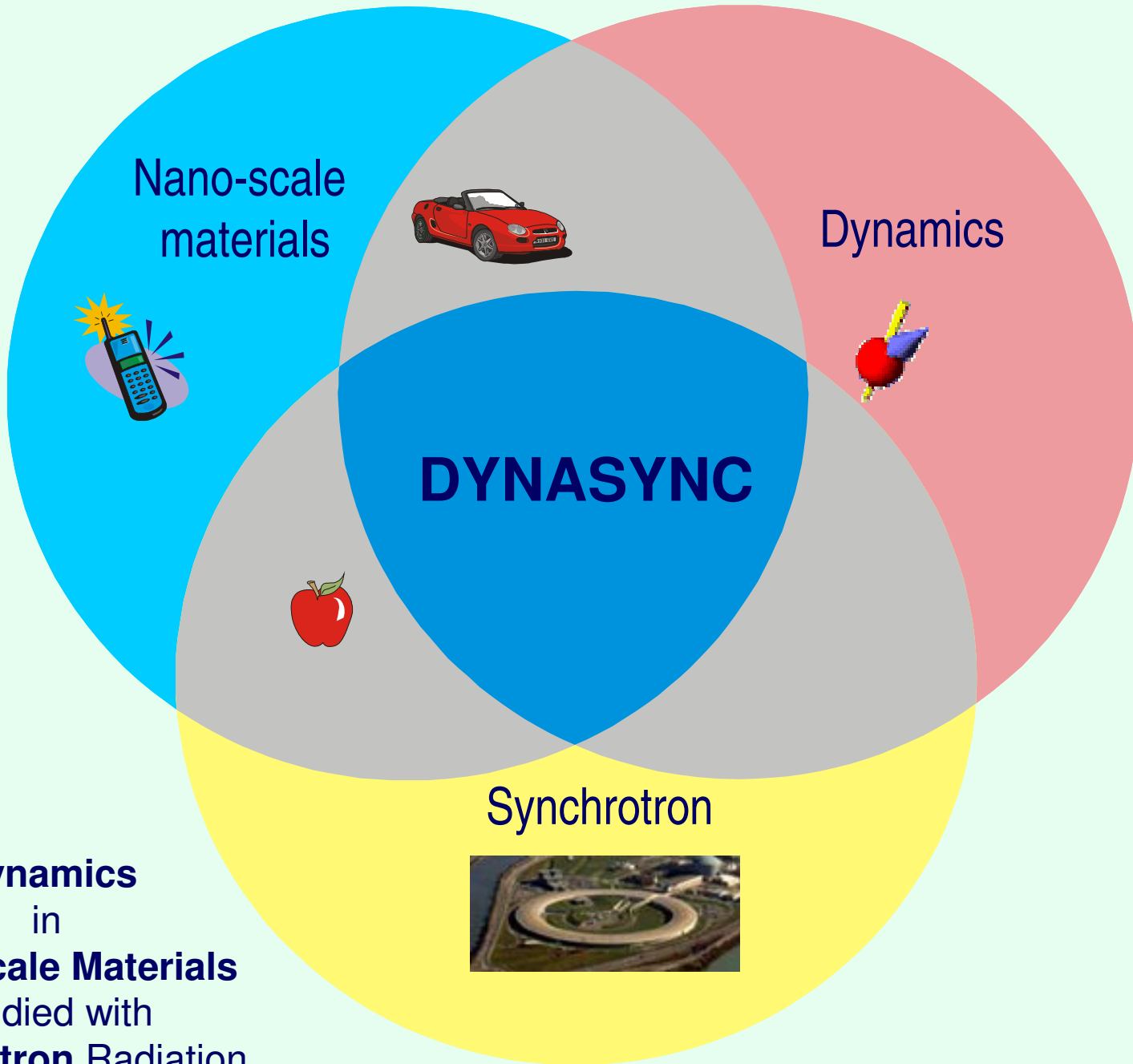
- **Hozzáférés:** a „**Kapacitások**” specifikus programban („Integrating Activities”): a felhasználók közvetlenül nem pályázóképesek.
- **Létrehozás, korszerűsítés:** a „**Kapacitások**” specifikus programban. Pályázóképesek a nagy infrastruktúrák intézményei (tervtanulmány, előkészítés). ESFRI Roadmap, nemzeti roadmap.
- **K+F projektek:** az „**Együttműködés**” és az „**Ötletek**” specifikus programokban, kiegészítő támogatás az „**Emberek**” specifikus programban.

Vázlat: projektmenedzsment, együttműködési tapasztalatok, pénzügyek

- A konkrét példa: egy STREP projekt.
- Mikor sikeres egy pályázat?
- Hogyan kell a feladatot kiválasztani?
- Hogyan kell a csapatot összeállítani?
- Hogyan kell a projektet végrehajtani?
- Néhány tanulság.

Egy konkrét példa: a DYNASYNC STREP

- A projekt célja:
 - **alapkutatások** végzése egy európai kutatási nagyberendezésen (ESRF), a technológiai fejlesztés szempontjából is fontos modellrendszeren,
 - **módszer- és berendezésfejlesztés** az ESRF-nél, amelynek eredményét más felhasználók is alkalmazhatják,
 - elméleti **modellek** és az ezeket alkalmazó méréskiértékelő **szoftver fejlesztése**.

Nano-scale materials

Dynamics

DYNASYNC

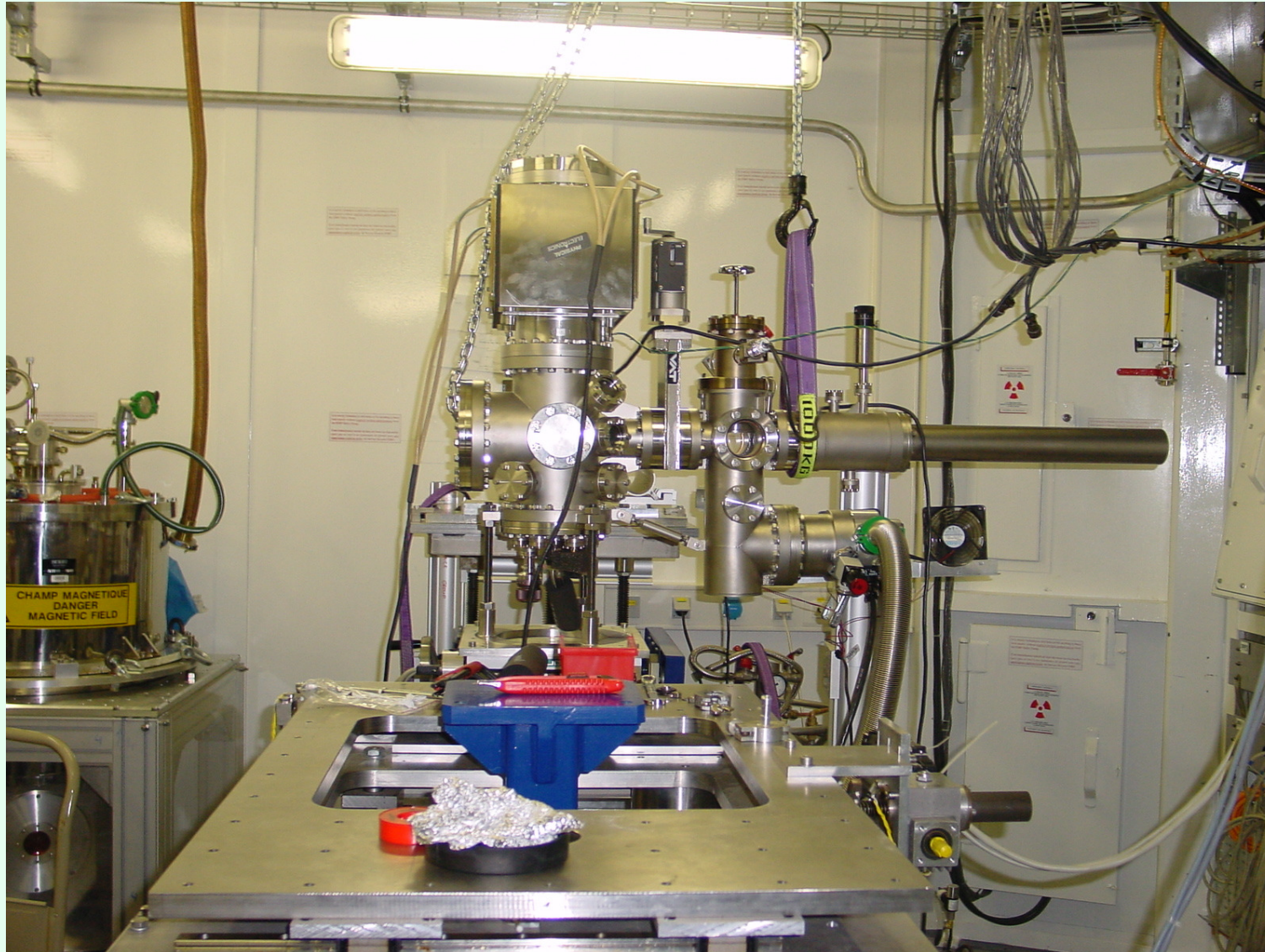
Synchrotron

Dynamics
in
Nano-scale Materials
studied with
Synchrotron Radiation

Az ESRF Grenoble-ban

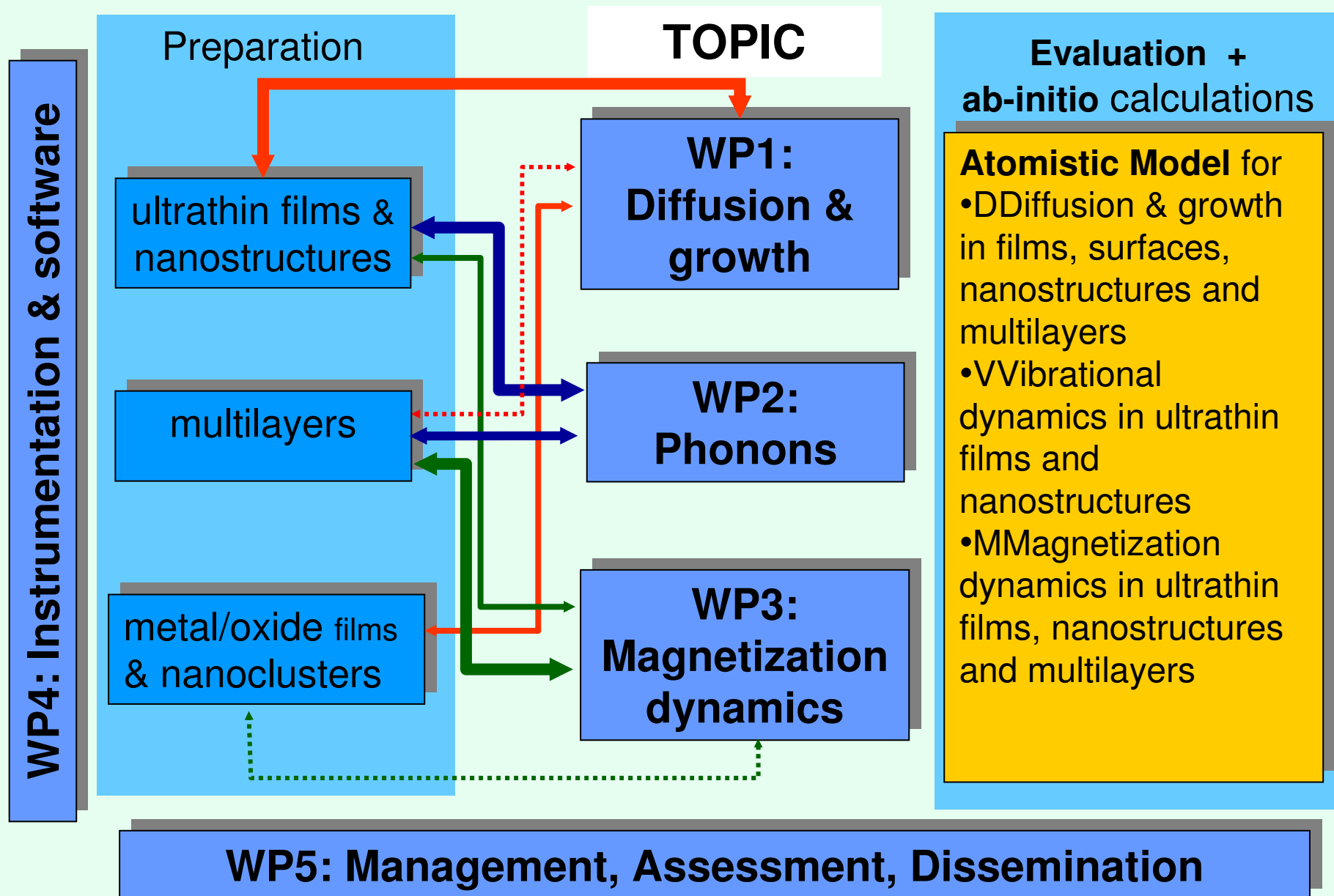
A DYNASYNC UHV-rendszere az ESRF ID18-as nyalábjánál

A DYNASYNC résztvevő intézményei

1. Institute of Catalysis & Surface Chemistry Krakó,
Lengyelország, 2,3,4,5,6,7
2. Universität Wien, Bécs, Ausztria, 1,3,6,7
3. European Synchrotron Radiation Facility, Grenoble,
Franciaország 1,2,4,5,6,7
4. Deutsches Elektronen-Synchrotron, Hamburg,
Németország 1,3,5,7
5. KU Leuven, Leuven, Belgium 1,3,4,7
6. Institute of Nuclear Physics, Krakó, Lengyelország
1,2,3
7. KFKI Részecske- és Magfizikai Kutatóintézet,
Budapest, Magyarország 1,2,3,4,5

A DYNASYNC szervezete és működése

A DYNASYNC főbb adatai

- Koordinátor: ICSC, Krakko.
- Futamidő: 2004. márc. 1. – 2007. febr. 28.
- Személyi ráfordítás
 - saját forrásból: 469 emberhónap
 - EC forrásból: 287 emberhónap
- Anyagi ráfordítás
 - saját forrásból: kb. 2.500.000,- €
 - EC forrásból: 2.183.532,- €

Mikor sikeres egy pályázat?

- Ha nyer... 😊
- De a projektet végre is kell hajtani (beszámolás és elszámolás)... ☹
 - **Tárgyi és anyagi feltételek:**
 - ✓ megfelelő **kutatási infrastruktúra** a résztvevő intézmények összességében,
 - ✓ megfelelő **alapellátás** minden egyes résztvevő intézményben.

Mikor sikeres egy pályázat?

➤ Személyi feltételek:

- ✓ a vállalt feladatnak megfelelő **szakértelem** megléte a résztvevőknél,
- ✓ lehetőleg **korábbi eredményes kutatási kapcsolat** a résztvevők között.

Mikor sikeres egy pályázat?

➤ Intézményi feltételek:

- ✓ a résztvevő intézmények **adminisztrációjának alkalmassága** európai projektek fogadására,
- ✓ a résztvevő intézmények **megbízhatósága** (a feladatok teljesítésének, a szakmai és pénzügyi beszámolók határidejének tartása).

Hogyan kell a feladatot kiválasztani?

- Az európai kutatási projektek nem diszciplína-, hanem **feladatorientáltak**.
- A projektnek olyan kutatási feladatot kell megvalósítania, amelynek valódi **európai dimenziója** van (pl. **európai infrastruktúra**).
- Ne csak azért pályázzunk, hogy nyerjünk, és ehhez keressünk feladatot, hanem gondoljuk át, milyen **feladatot** tudunk európai együttműködésben megoldani, és ahhoz keressünk pályázati lehetőséget.

Hogyan kell a csapatot kiválasztani?

- **Elvben:** kitaláljuk a feladatot, és ahhoz keresünk együttműködő partnereket. Ez nem biztos, hogy működni fog... ☹️
- **Jobb módszer:** áttekintjük meglévő nemzetközi együttműködési hálózatunkat (és partnereink hálózatát), majd a lehetséges és értelmes feladatok közül olyat keresünk, amelyet ez a **kipróbált csapat** meg tud oldani. 😊

Hogyan kell a projektet végrehajtani?

- A résztvevő intézmények **konzorciális megállapodást** kötnek.
- **Részletes munkatervet** kell készíteni, amelyben minden egyes részfeladaton belül **ellenőrzési pontokat** (kiadható eredményeket és mérföldköveket, esetleg belső mérföldköveket) kell vagy lehet definiálni.

Hogyan kell a projektet végrehajtani?

- **Kiadható eredmény** („deliverable”):
 - határidő,
 - az egyes résztvevő intézmények részéről
 - ✓ felelős személy,
 - ✓ személyi ráfordítás (emberhónap),
 - ✓ anyagi ráfordítás.
- Az **ellenőrzési pontok** teljesülését minden résztvevő rendszeresen ellenőrzi, és a munkaterv szükség esetén módosul.

Néhány tanulság

- Ellentmondás van a projekt **tervszerűsége**, **pénzügyi szabályai** és a nemzetközi infrastruktúrák **nyílt hálózati jellege** között:
 - az infrastruktúra **konkrét használata** egyedi pályázatokon dől el; **nem tervezhető**,
 - a projekt által **létrehozott eszközök működési költségeire** (üzemeltető személyzet bére) az infrastruktúra intézményénél **nincs fedezet**,
 - az infrastruktúra **nemzeti tagdíja nem számolható el saját részként**.

Néhány tanulság

- Bevált az **FCF költségmodell** választása.
- Nagyon fontos az **ütemes költés**! Ettől a projekt során csak akkor szabad eltérni, ha a résztvevő intézménynek van **forgóalapja** (tud hitelezni). A projekt utolsó szakaszában már csak a partnerek közötti **átcsoportosítás** segíthet.
- Mindvégig problematikus volt a projekttel kapcsolatos **vissza nem igényelhető ÁFA** kezelése.

Sikeres pályázást kívánok!